

Profesor Ludger Szklarski
jako członek Polskiej Akademii Nauk
we wspomnieniach
Prezesa Krakowskiego Oddziału PAN

Na temat pracy, osiągnięć badawczych
a także niezwykle miłego usposobienia
profesora Szklarskiego mówili
wcześniej Jego współpracownicy.

Wszyscy wiedzą o jego osiągnięciach
i patentach w zakresie badania lin.

Wiadomo, że był członkiem
założycielem
Polskiego Towarzystwa
Elektrotechniki Teoretycznej
i Stosowanej

Został honorowym członkiem tego Towarzystwa

CZŁONKOWIE HONOROWI
POLSKIEGO TOWARZYSTWA ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ I STOSOWANEJ
(PTETS - założone w 1961 r.)

Członkiem honorowym PTETS zostaje osoba:

- a) wytypowana przez Zarząd Oddziału jako wybitnie zasłużona na polu elektrotechniki i elektrotechniki oraz działalności w PTETS i
- b) wyznaczona przez Zarząd Główny jest

na Walnym Zjeździe PTETS, w którym głosowało, otrzyma co najmniej 2/3 głosów

Członkostwo honorowe jest dokumentowane wystawianym dyplomem Członka Honorowego. Każdy dyplom jest opatrzony kolejnym numerem.

Dziękując, gubinek członka honorowego otrzymuje 18 rubli:

№	Imię	Okres	Okres	Wzrost
1.	Prof. dr inż. Stanisław Frycz	(1960-1964)	Gdańsk	1962
2.	Prof. dr hab. inż. Jerzy Grzeskowiak	(1966-1984)	Warszawa	1962
3.	Prof. dr inż. Kazimierz Blaszewski	(1975-1983)	Wrocław	1984
4.	Prof. dr inż. Jerzy Kozłowski	(1980-1986)	Warszawa	1986
5.	Prof. dr hab. inż. Ludger Szklarski	(1912-2003)	Kraków	1986
6.	Prof. dr hab. inż. Jerzy Hucisko	(1917-2006)	Łódź	1988

O wszystkich tych dokonaniach
i godnościach była już mowa

Ja jako prezes Krakowskiego Oddziału
Polskiej Akademii Nauk
 chciałbym powiedzieć kilka słów
 na temat członkostwa Profesora
 właśnie w PAN.

Wszyscy na Wydziale Elektrycznym
 wiedzieliśmy o tym, że profesor
 Szklarski ma zaszczytny tytuł

AKADEMIKA

Niewiele osób na Wydziale
 zdawało sobie jednak sprawę,
 jak wielkie to było wyróżnienie!

Wynika to z faktu,
 że niewiele osób wie,
 czym jest Akademia Nauk
 i jak niesłychanie trudno jest
 stać się jej członkiem.

No bo przecież słowo
 „*Akademia*”
 ma bardzo wiele znaczeń.

Bywały akademie *ku czci* ...
 (częste w okresie PRL)

Na przykład Akademie Pierwszomajowe

Były też liczne akademie w szkołach

...kontynuowane zresztą także obecnie

Nazwa Akademia związana jest też z wieloma uczelniami

Bywają też inne, mniej poważne Akademie

Szczególną wartość
mają jednak Akademie
będące
korporacjami Uczonych

Pojęcie **Korporacji** ma długą tradycję akademicką

Korporacje pojawiły się w XII w. na uniwersytetach
w Bolonii i Paryżu

Funkcjonujące początkowo
jako luźne związki, od XIII w.
korporacje poczęły
formalizować swoją
działalność.

Posiadały własne statuty,
władze i skarb, a nawet
medyków i notariuszy

Najważniejszą zasadą każdej korporacji
jest następująca reguła:

*Do korporacji nie można się
zapisać ani wstąpić samemu.*

*Trzeba zostać zaproszonym
i zaakceptowanym przez
aktualnych członków.*

Korporacje akademickie istniały także
na polskich uniwersytetach nawet pod zaborami

Członkowie korporacji podtrzymują
więź i tradycje nawet po wielu latach

Akademie są
 korporacjami akademickimi
 bardzo specjalnego rodzaju:
 cechuje je wybitna **elitarność**

Pierwszą nowoczesną Akademię powołano we Francji

Francuska Akademia Nauk (fr. *Académie des sciences*) – korporacja uczonych założona w roku **1666** przez Ludwika XIV.

Bezpośrednim inicjatorem jej utworzenia był *Jan Baptista Colbert*.

Członkowie Akademii Francuskiej
 określani są mianem „nieśmiertelnych”

Tytuł "Nieśmiertelnych" zawdzięczają Akademicy nadanej przez kardynała Richelieu dewizie figurującej na ich pieczęci: "Dla nieśmiertelności" (*À l'immortalité*).

INSTITUT DE FRANCE
Académie des sciences

Słynny "zielony strój" akademików używany w czasie uroczystych posiedzeń został stworzony w czasach Konsulatu.

Wybór do Akademii jest często uważany za najwyższą godność jaką można uzyskać w społeczeństwie francuskim.

Na wzór Akademii Francuskiej
 powstały Akademie w innych krajach

Jako jedna z pierwszych powstała
 Rosyjska Akademia Nauk, do której
 należało wielu Polaków

**Polskimi członkami Rosyjskiej Akademii Nauk
byli m.in.:**

król Stanisław August Poniatowski,
Jan Śniadecki,
Samuel Bogumił Linde,
Henryk Sienkiewicz,
Aleksander Brückner,
Maria Skłodowska-Curie,
Janusz Groszkowski,
Tadeusz Kotarbiński,
Kazimierz Kuratowski

**Zawiadomienie o przyjęciu
do Rosyjskiej Akademii Nauk**

Szeroko znana jest Królewska
Szwedzka Akademia Nauk

To ona przyznaje
Nagrody Nobla

Ale te mniej znane też cieszą się
wysokim prestiżem

W Polsce odpowiednikiem
zagranicznych Akademii jest obecnie

PAN jest wiodącą instytucją naukową w Polsce,
założoną w roku 1952. Korzeniami Akademia sięga
okresu oświecenia i jest następcą Towarzystwa
Przyjaciół Nauki, założonego w roku 1800 przez
Stanisława Staszica (1755-1826) i innych wybitnych
uczonych tamtych czasów.

PAN jest państwową instytucją naukową
kontynuującą i kultywującą najświetniejsze tradycje
narodowych organizacji naukowych, działającą
w oparciu o Ustawę o PAN.

Nowa wersja tej Ustawy uchwalona została przez
Sejm RP w dniu 30.04.2010r.

Ustawa sejmowa określa, że członków Polskiej Akademii Nauk może być **najwyżej 350**.

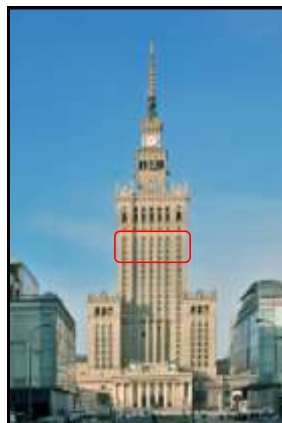
To więcej niż 300 Spartan Leonidasa ale mniej niż dni w roku ...

Sposób wyłaniania członków Polskiej Akademii Nauk reguluje także **Ustawa sejmowa**.

Jest to długa i bardzo wymagająca procedura.

Zaczyna się ona od uchwały Prezydium PAN o rozpoczęciu rekrutacji kandydatów.

Prezydium PAN zajmuje cztery najwyższe piętra Pałacu Kultury i Nauki

Prezydium ogłasza wybory gdy liczba członków Akademii spadnie poniżej 90% liczby przewidzianej w Ustawie.

Zwykle wybory odbywają się raz na trzy lata.

W czasie wyborów do dyspozycji jest około 35 miejsc (we wszystkich dziedzinach nauki)

Przebieg procesu rekrutacji członków PAN – etap 1 – typowanie przez Rady Naukowe

Liczba profesorów w Polsce (potencjalnych kandydatów do PAN):
około 22.000

Przebieg procesu rekrutacji członków PAN
– etap 2 – opiniowanie przez Wydziały PAN

**Kandydaci
Okolo 300**

Członkowie Wydziałów opiniują

Wydział głosuje (wymagane 2/3 głosów)

Kandydaci
akceptowani
Okolo 35

Przebieg procesu rekrutacji członków PAN
– etap 3 – Zgromadzenie Ogólne PAN

Kandydaci
akceptowani przez
Wydziały PAN
Okolo 30

Dziekani Wydziałów PAN opiniują

Zgromadzenie Ogólne PAN głosuje
(wymagane 2/3 głosów)

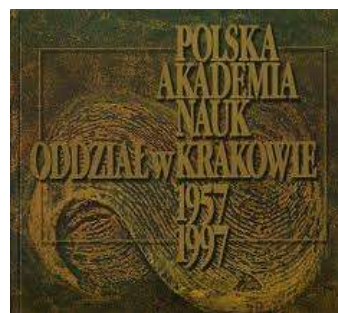
Przyjęci członkowie
PAN
Okolo 30

Profesor Szklarski został wybrany do
Polskiej Akademii Nauk w 1969 roku.

Został wtedy powołany na
członka korespondenta

Stał się tym samym członkiem Krakowskiego Oddziału PAN,
ponieważ Oddział ten istnieje najdłużej (od 1957 roku)
i gromadzi największą w Polsce liczbę uczonych (aktualnie 58)
chlubiących się przynależnością do Akademii

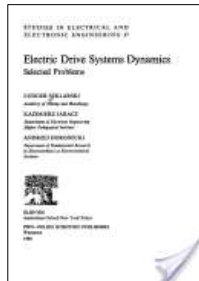
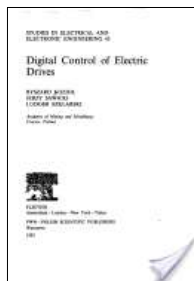

Wracamy do dyskusji
godności **członka-korespondenta** PAN
nadanej profesorowi Szklarskiemu
w 1969 roku.

Żartując można powiedzieć, że godność **korespondenta**
Akademii zapewniła Mu książka wydana w mieście,
którego nazwy nie da się dziś odnaleźć na żadnej mapie

Ale na poważnie – profesor Szklarski publikował swoje dzieła w najlepszych wydawnictwach światowych!

W strukturach Polskiej Akademii Nauk profesor Szklarski był członkiem Komitetu Elektrotechniki PAN i Komitetu Górnictwa PAN

Ich siedzibą był i jest należący do PAN Pałac Staszica (obecnie nieopodal pałacu Prezydenta RP)

Był także członkiem komitetu redakcyjnego "Archiwum Automatyki" i "Archiwum Górnictwa"

Profesor Szklarski był także Członkiem i Przewodniczącym Prezydiów dwóch Sekcji PAN:

- Energoelektroniki i Napędu Elektrycznego

oraz

- Cybernetyki Górniczej.

Był redaktorem serii "Postępy Napędu Elektrycznego" w Komitecie Elektrotechniki PAN

Członkowie Akademii mają swoją hierarchię.

Po wyborze do PAN jest się przez wiele lat członkiem-korespondentem. Często jest to stan dożywotni.

Najwybitniejsi w wyniku ponownego tajnego głosowania wszystkich Akademików zostają Członkami Rzeczywistymi.

Profesor Ludger Szklarski w uznaniu Jego zasług został wybrany na Członka Rzeczywistego PAN w **1983** roku

Po reaktywacji PAU Profesor Ludger Szklarski w **1986** roku został powołany (to nie były wtedy wybory!) na członka czynnego Polskiej Akademii Umiejętności

Kilka słów na temat tego, czym jest Polska Akademia Umiejętności

Akademia Umiejętności została utworzona w r. 1872, w wyniku przekształcenia istniejącego od 1815 r. Towarzystwa Naukowego Krakowskiego.

Choć formalnie ograniczona do zaboru austriackiego, pełniła od początku rolę ogólnopolskiej instytucji naukowej i kulturalnej.

Józef Majer,
pierwszy
prezes PAU
w latach
1872-1890

Po pierwszej wojnie światowej,
przemianowana na
Polską Akademię Umiejętności,
stała się niezależną od państwa,
oficjalną reprezentacją nauki polskiej,
także wobec międzynarodowych
organizacji naukowych.

Działalność PAU była kontynuowana
po okupacji niemieckiej do r. 1952,
kiedy jej agendy i majątek zostały
przejęte, decyzją władz, na rzecz
utworzonej wówczas
Polskiej Akademii Nauk

PAU nie została jednak rozwiązana,
tak że działalność jej mogła być
podjęta zaraz po transformacjach
ustrojowych w 1989 r.

Obecnie istnieje zarówno PAN jak i PAU

Jakie są ich wzajemne relacje?

Cytaty z Wikipedii:

Polska Akademia Umiejętności - naczelna polska instytucja nauki mająca status towarzystwa naukowego ogólnego, korporacja uczonych skupiająca elitę kadry naukowej

Polska Akademia Nauk (PAN) – ogólnopolska, państwowa akademia nauk. PAN skupia w swoim składzie najwybitniejszych polskich uczonych

Obie Akademie ściśle współdziałają

Wspólna Biblioteka Naukowa PAU i PAN

Wspólne Archiwum Nauki PAN i PAU

Prezes PAU jest członkiem PAN
Prezes PAN jest członkiem PAU
Prezes Oddziału PAN w Krakowie
jest członkiem PAU

Spośród pracowników AGH członkami PAN poza profesorem Szklarskim **byli**:

- Andrzej Bolewski
- Antoni Kleczkowski
- Aleksander Krupkowski
- Jerzy Litwiniszyn
- Marian Mięśowicz
- Michał Odlanicki – Poczobutt
- Wojciech Truskowski

Obecnie członkami PAN wywodzącymi się z AGH są:

- Stanisław Knothe (emeryt)
- Roman Ney (emeryt)
- Roman Pampuch (emeryt)
- Jakub Siemek (emeryt)
- *i mówiący te słowa.*

Dziękuję
za uwagę